

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษา เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด รวมทั้งคุณธรรมความดีทุกอย่าง ผู้ที่เป็นครูและเป็นผู้นำทางศาสนา จำเป็นต้องมีความรู้ทางภาษาอย่างแตกฉาน เพื่อนำไปใช้ในการสอนวิชาการ อบรมศีลธรรมจรรยา ตลอดจนอธิบายหลักธรรมในศาสนาให้ได้ผลสมบูรณ์ตามภาระรับผิดชอบของแต่ละคน ความสามารถจัดเจนในภาษานี้ยิ่งสูงเท่าใด ก็จะอำนวยความสะดวกให้กว้างขวางมากขึ้นเท่านั้น (สุวพันธ์ สันติเดชา. 2547 : 10)

บาลี เป็นภาษาที่ใช้จารึกพระไตรปิฎก ผู้ประสงค์จะเข้าใจในพระไตรปิฎก ต้องมีความรู้ภาษาบาลีเป็นอย่างดี เพื่อจะใช้บาลีภาษาเป็นกุญแจไขผู้คือพระไตรปิฎก อันเป็นหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนา นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตน และนำมาชี้แจงแก่ประชาชนผู้สนใจในหลักธัมมาวัชรมปฏิบัติ (สนามหลวงแผนกบาลี. 2548 : 8)

หลักพระพุทธศาสนาที่รวมเป็นพระสัทธรรม 3 ประการ คือปริยัติสัทธรรม ปฏิบัติสัทธรรม และปฏิเวธสัทธรรมนั้น การศึกษา เรียนรู้หลักปริยัติสัทธรรม เป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติชอบตามหลักที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ นำให้ได้รับผลเป็นปฏิเวธสัทธรรม ตามสมควรแก่ฐานะของบุคคลนั้นๆ ในกระบวนการศึกษา ที่ต้องการให้เกิดความรู้ ความเข้าใจพระสัทธรรมได้ถูกต้องจริงๆ จนสามารถป้องกันตนเองไว้ไม่ให้ทำตนให้วิปริตจากพระธรรมวินัย หรือทำพระธรรมวินัยให้วิปริต จำต้องศึกษามาจากหลักไวยากรณ์ทางภาษาบาลี อันเป็นภาษาจารึกคำสอนของพระพุทธศาสนาสายเถรวาทไว้ และเพื่อให้เข้าใจพระพุทธศาสนาทั้งส่วนอรรถและพยัญชนะได้ถูกต้องชัดเจน ท่านจึงสอนให้เรียนมาจากหลักไวยากรณ์บาลี หลักไวยากรณ์บาลีจึงเสมือนกุญแจไขคลังปริยัติสัทธรรม นำเข้าสู่กระบวนการสืบสานพระพุทธศาสนา คือการศึกษา ปฏิบัติ สัมผัสผล เผยแผ่ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่พระพุทธศาสนา (สุภาพรรณ ณ บางช้าง. 2534 : คำนำ)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งเป็นหลักการสำคัญสำหรับสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปดำเนินการ มีดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

การศึกษาของคณะสงฆ์ไทยจากอดีตมาจนถึงปัจจุบัน ไม่มีการจำกัดเรื่องอายุของผู้เรียนทางโลกอาจจะแบ่งตามเกณฑ์อายุ เด็กที่มีอายุ 7 ปี จะเรียนอยู่ในชั้น ป. 1 หรือเด็กที่มีอายุ 8 ปี จะเรียนอยู่ในชั้น ป.2 แต่ในทางตรงกันข้าม การเรียนบาลีจะแบ่งตามชั้นมากกว่าที่จะเรียงตามอายุ ตัวอย่างเช่น การเรียนในชั้นบาลีไวยากรณ์ อาจจะมีนักเรียนที่เป็นสามเณรอายุเพียง 12-13 ปี เรียนร่วมกับพระภิกษุ 20 ปี (พระมหาทองดี ปญญาวชิโร. 2545 : 126) จึงทำให้เกิดความแตกต่างกันขึ้นทั้งทางด้านอายุ หรือทางด้านความคิดความอ่าน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องหาวิธีการที่แยบยลเพื่อลดช่องว่างระหว่างบุคคลให้ได้ การที่ครูไม่สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนได้ อาจทำให้เกิดปัญหาอีกหลายอย่างตามมา เช่นเด็กที่เรียนเก่งจะรู้สึกเบื่อ และต่อไปก็จะเฉื่อยชาต่อวิชาที่เรียน ส่วนเด็กที่เรียนอ่อน ก็จะไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความไม่สนใจในบทเรียน และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาที่เรียน (พรณี ช. เจนจิต. 2528 : 6) อีกทั้งการสอนในอดีตที่ผ่านมาจะยึดผู้สอนเป็นสำคัญ การสอนจึงมักจะเป็นแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่กระตือรือร้นที่จะเรียน

เพื่อแก้ไขปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล ความเบื่อหน่ายในการเรียน และให้ตรงกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ครูต้องพัฒนาสื่อการสอนให้เป็นส่วนหนึ่งที่ประกอบอยู่ในระบบการเรียนการสอน รวมทั้งเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงด้าน การเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ส่งผลให้คุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ปฏิบัติเป็น และแก้ปัญหาได้ ด้วยเหตุนี้ เทคนิคและวิธีการต่างๆ รวมทั้งสื่อการสอน

จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยเพิ่มพูนประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้สูงขึ้น (เปรี๊อง กุมท. 2517 : 5) การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จำเป็นต้องอาศัยสื่อที่เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์เหล่านั้น การใช้สื่อการสอนนั้นบางครั้งต้องใช้สื่อหลายชนิดหลายประเภทผสมกัน การใช้สื่อการสอนจะช่วยกระตุ้นความต้องการของผู้เรียน เป็นตัวการสำคัญในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน สื่อการสอนที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนจะจำเอาวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2521 : 191) ชุดการสอนนับได้ว่าเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาประกอบการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา

การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี ตั้งแต่โบราณมาไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก ส่วนใหญ่ยังคงรูปแบบเดิม ทั้งทางด้านหลักสูตร การวัดผล และวิธีสอบ ซึ่งยากต่อการเล่าเรียน และต้องใช้เวลามาก (สมศักดิ์ บุญปู. 2547 : 319) ในหลายปีการศึกษาที่ผ่านมา วัดกษัตราธิราชวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการเปิดเรียนภาษาบาลีตั้งแต่ชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) จนถึงชั้นเปรียญเอก (ประโยค ป.ธ. 7, ป.ธ. 8 และ ป.ธ.9) ปัญหาที่มักจะประสบก็คือ ครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนของชั้นเรียน อีกทั้งครูผู้สอนยังคงดำเนินการสอนอยู่ในรูปแบบการสอนเดิมๆ คือการสอนแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่มีส่วนร่วมในการเรียน ไม่มีความตื่นตัว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การนำชุดการสอนมาใช้ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบร่วมมือ น่าจะเป็นทางแก้ไขปัญหานี้ได้คืออีกวิธีหนึ่ง เพราะชุดการสอนสามารถแก้ปัญหานี้ในกรณีที่ครูผู้สอนไม่สามารถทำหน้าที่สอนได้ หรือในกรณีที่ครูสอนมีไม่เพียงพอ เพราะชุดการสอนคือระบบการนำสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุจุดหมาย ภายในชุดการสอนได้มีการจัดสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ สะดวกแก่การนำไปใช้ ถึงแม้ครูคนนั้นจะไปสอนแทน ก็สามารถปฏิบัติการสอนได้เลย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2521 : 192) และการสอนแบบร่วมมือจะทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกันและกันและรับผิดชอบการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม (พรพรรณรัตน์ เก้าธรรมสาร. 2533 : 35)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการสร้างและนำชุดการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส มาใช้กับนักเรียนชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) เนื่องจากหลายปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) มักจะประสบปัญหาเกี่ยวกับการเรียนบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส เป็นอย่างมาก เพราะมีเนื้อหาที่ซับซ้อนเป็นนามธรรม ผู้สอนก็มักใจมาตลอด เพราะไม่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สร้าง

และนำชุดการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส มาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เพราะชุดการสอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาที่เป็นนามธรรมได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 35) ทำให้ผู้เรียนมีเวลาทำความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการเรียน และสามารถแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาว่า นักเรียนที่เรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) ของวัดกษัตราธิราชวรวิหาร ด้วยการใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทชุดการสอน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ และเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์สูงขึ้นหรือไม่ ประกอบกับไม่พบผลการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ในระดับชั้นชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) จึงได้ศึกษาวิธีการสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สำหรับชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) และทดลองใช้กับนักเรียนชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) วัดกษัตราธิราชวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำไปหาประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สำหรับชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 65/65
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส
3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ ก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่า การใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สูงขึ้นหรือไม่ โดยผลการวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของคณะสงฆ์ไทยในการที่จะนำชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์มาเป็นแนวทาง เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษา (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ช. 3) สำนักเรียนคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2551 จำนวน 5 สำนักเรียน จำนวนนักเรียน 84 รูป

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ช. 3) วัดกษัตราธิราชวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2551 จำนวน 24 รูป โดยการสุ่มแบบเจาะจง (เลือกครูที่สามารถเข้าร่วมการทดลองได้ครบ)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์
2. เจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการทดลอง คือ ในปีการศึกษา 2551 โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการจัดการเรียนในวันอาทิตย์ และวันธรรมสวนะ วันละ 6 ชั่วโมง รวม 4 สัปดาห์ จำนวน 20 ชั่วโมง เวลาที่ใช้ในการสอน คือ 08.00 น. - 11.00 น และ 13.00 น. - 16.00 น.

5. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เนื้อหาวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สำหรับชั้นประถมศึกษา (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ช. 3) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 8 ส่วน ดังนี้

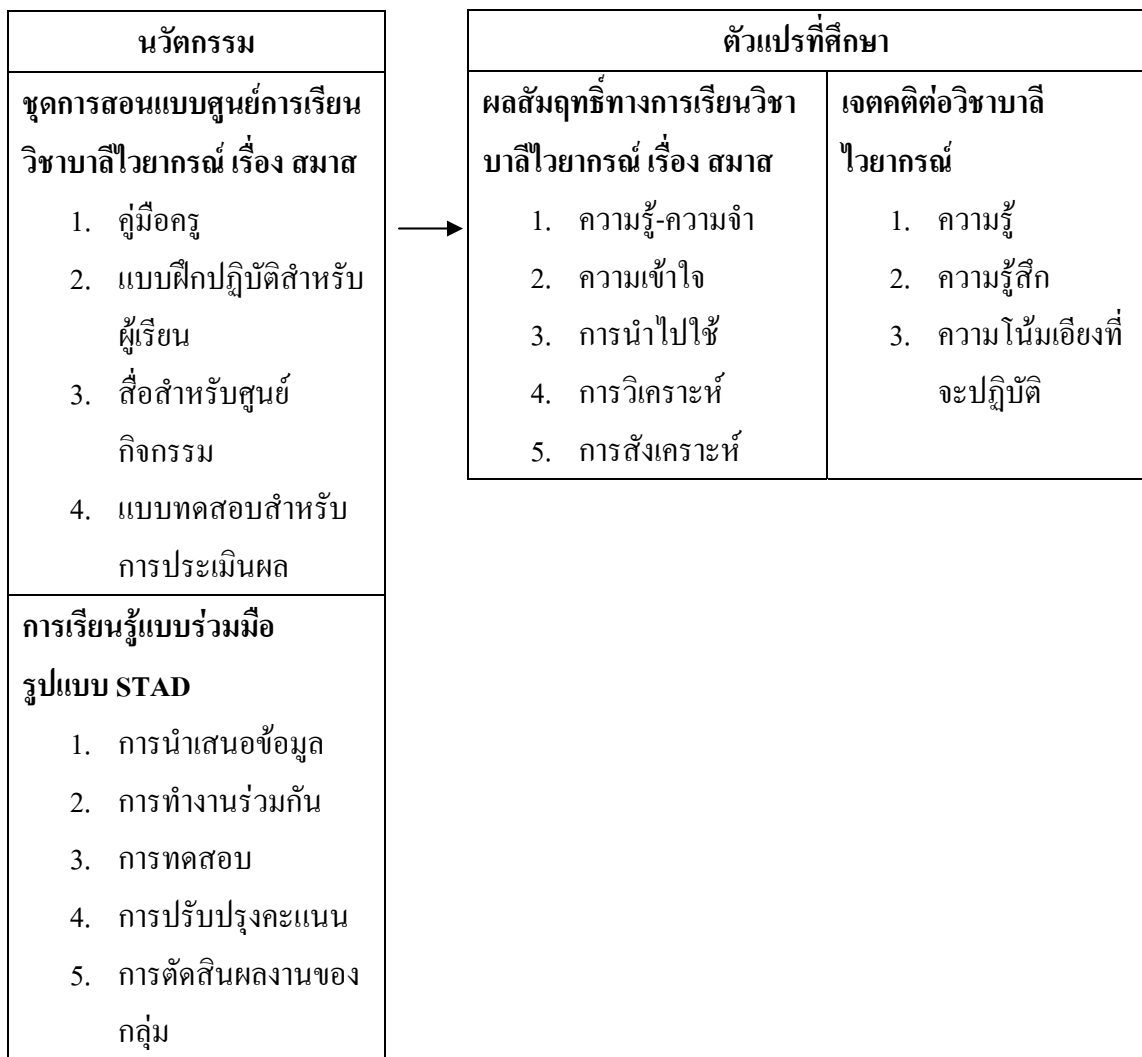
- ส่วนที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส
- ส่วนที่ 2 เรื่อง กัมมธรรยสมาส
- ส่วนที่ 3 เรื่อง ทิคุสมาส
- ส่วนที่ 4 เรื่อง ตัปปริสมาส
- ส่วนที่ 5 เรื่อง ทวันทสมาส
- ส่วนที่ 6 เรื่อง อัพยยิภาวสมาส
- ส่วนที่ 7 เรื่อง พหุพพิหิสมาส
- ส่วนที่ 8 เรื่อง สมาสอื่นๆ

6. กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส และเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน ร่วมกับรูปแบบการสอนแบบร่วมมือ จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ไวยากรณ์ เรื่อง สมาส และเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันหรือไม่ จากผลการวิจัยของนิคม ทองอุดม (2520 : 55) พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามปกติ และยังพบว่านักเรียนมีเจตคติที่ดีจากการเรียนด้วยชุดการสอน สำหรับกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดการสอน หมายถึง สื่อการสอนมากกว่าหนึ่งอย่างที่จัดไว้เป็นชุดๆ ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม เพื่อไปศึกษาตามศูนย์ต่างๆ โดยแต่ละศูนย์จะมีชุดการสอนให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้หมุนเวียนจนครบทุกศูนย์

ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส หมายถึง สื่อการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งจัดไว้เป็นชุดๆ จำนวน 8 ชุด ให้ตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส เพื่อให้การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้จัดทำชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ตามแนวคิดของอาภรณ์ ใจเที่ยง (2546 : 166) โดยชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 ชุด โดยแต่ละชุดประกอบด้วย

1. คู่มือครู
2. แบบฝึกปฏิบัติสำหรับผู้เรียน
3. สื่อสำหรับศูนย์กิจกรรม
4. แบบทดสอบสำหรับการประเมินผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบาลีไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ด้านต่างๆ ซึ่งประเมินได้จากการทำข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์บาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้ตรวจสอบคุณภาพแล้ว

ประสิทธิภาพของชุดการสอน หมายถึง ดัชนีบ่งชี้ถึงคุณภาพของชุดการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_1/E_2) อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยถือเกณฑ์ 65/65

65 ตัวแรก เป็นค่าเฉลี่ยคิดร้อยละของคะแนนที่ได้จากการทำกิจกรรมในชุดการสอน

65 ตัวหลัง เป็นค่าเฉลี่ยคิดร้อยละของคะแนน ที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ หลังใช้ชุดการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

เจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ หมายถึง ทำที่ ความรู้สึกรู้สึก ต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ ทั้งในด้านบวกและด้านลบที่นักเรียนแสดงออกก่อนและหลังการใช้ชุดการสอนบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส วัดได้จากคะแนนในการตอบแบบสอบถามวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือแสดงแนวการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดเนื้อหาจากวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สำหรับชั้นปริญญาตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3)

นักเรียน หมายถึง พระภิกษุ-สามเณร ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) วัดกษัตราธิราชวรวิหาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2551

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส หลังการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สูงกว่าก่อนการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส
2. เจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ หลังการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส สูงกว่าก่อนการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนในเนื้อหาวิชาอื่นๆ เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดสัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางให้ครูชั้นอื่นๆ นำชุดการสอนวิชาบาลีไวยากรณ์ สำหรับชั้นเปรียญตรี (ประโยค 1-2 และ ประโยค ป.ธ. 3) ไปพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นอื่นๆ